

SİRKÜLER

Sirküler No : 2014/14

Sirküler Tarihi :10.04.2014

Konu : İşveren Primindeki 5 Puanlık İndirim Hakkının Kaybedilmesi Hakkında Hatırlatma

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmının Hazinece karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar 5510 sayılı Kanun'un 81 inci maddesi ile 2008/93, 2009/139, 2011/45, 2013/30 sayılı Genelgelere açıklanmıştır.

Bilindiği gibi, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nca yayınlanan 2008/93, 2009/139 ve 2011/45 sayılı Genelgelere göre 5510 sayılı kanunun 81 inci maddesine göre uygulanan sigorta primi işveren hissesindeki 5 puanlık indirim de dahil olmak üzere tüm teşvikler aşağıda özetlenen nedenlerle kaybedilebilir.

- Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları Primleri İşveren Hissesinde Beş Puanlık Kısmının Hazinece Karşılanmasına İlişkin uygulama işverenlerin Türkiye genelindeki tüm işyerleri bazında değil, sigorta prim indiriminden yararlanılacak işyeri bazında yapılacak olup, kapsama giren bir işverenin aynı veya farklı Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğünde işlem gören birden fazla işyeri dosyasının bulunması halinde, beş puanlık prim indiriminden, muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan işyerlerinden dolayı yararlanılabilecek, buna karşın, muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunan işyerlerinden dolayı ise, (söz konusu borçlar ödenmediği sürece) bahse konu sigorta prim indiriminden yararlanılamayacaktır.

Muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları bulunan işverenler, bahse konu borçlarının tamamını ödemeleri halinde, söz konusu sigorta prim indiriminden, yasal verilme süresi sona ermemiş ilk aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak yararlanılabileceklerdir.

Sigorta primlerinin işveren hissesine isabet eden kısmının Hazinece karşılanmayan kısmı ile sigortalı hissesinin yasal süresi içinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, (söz konusu tutar gecikme cezası ve gecikme zammı ile sonradan ödense dahi) ilgili ay için malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmının Hazinece karşılanması gibi bir durum söz konusu olamayacağından, tahakkuk eden sigorta primlerinin tamamı (Hazine hissesi de dahil), gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenlerden tahsil edilecektir.

5510 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle tahakkuk etmiş sigorta primlerinin yasal süresi içinde ödenmesine rağmen, işsizlik sigortası primlerinin ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde ise, ilgili ay için söz konusu indirimden yararlanılabilecek, buna karşın ödenmemiş veya eksik ödenmiş işsizlik sigortası primleri gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmediği sürece takip eden aylarda **beş puanlık prim indiriminden yararlanılması mümkün olmayacaktır.**

- Bilindiği üzere, cari aya ilişkin sigorta primi ve işsizlik sigortası primleri, yasal ödeme süresinin sona erdiği tarihten itibaren on beş gün içinde katma değer vergisi alacağından mahsup suretiyle ödendiği takdirde yasal süresi içinde ödenmiş kabul edilmektedir.

Buna göre, muaccel borcu bulunmayan işverenlerin 5510 sayılı Kanun türünü seçmek suretiyle yasal süresi içinde Kuruma vermiş oldukları aylık prim ve hizmet belgelerinden kaynaklanan sigorta prim borçlarını yasal ödeme süresinin sona erdiği tarihten itibaren on beş günlük süre içinde katma değer vergisi iade alacağından mahsup suretiyle ödemeleri halinde, beş puanlık prim indiriminden yararlanmış olacaklardır.

- Ayın bazı günlerinde çalışmamış ve çalışmadığı günler için ücret almamış sigortalılara ilişkin Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 10 numaralı ekinde yer alan Sigortalıların Eksik Gün Bildirim Formu ve eki belgelerinin Kuruma verilmemesi veya verilmesine rağmen Kurumca geçerli sayılmaması halinde, daha önce Hazinece/İşsizlik Sigortası Fonunca/Maliye Bakanlığınca/Kültür ve Turizm Bakanlığınca karşılanmış olan primlerin geri alınması gibi bir durum söz konusu olmadığı gibi, bahse konu işverenlerin 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim desteğinden ve 4447 sayılı Kanununun geçici 7 nci, geçici 9 uncu veya geçici 10 uncu maddesinde öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden **bir yıl süreyle yararlanmalarını** gibi bir durum da söz konusu olmayacaktır.
- Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelere veya mahkeme ilamına istinaden, çalıştırdıkları sigortalıları Kuruma bildirmedikleri veya prim ödeme gün sayısını ya da prime esas kazanç tutarını eksik bildirdikleri tespit edilen işyerlerinden dolayı, beş puanlık prim indiriminden, **bir yıl süreyle yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.**

Buna göre, çalıştırılan sigortalıların Kuruma bildirilmediği ya da prim ödeme gün sayısının veya prime esas kazanç tutarının eksik bildirildiği hususunun,

- Yapılan kontrol ve denetimler sonucunda tespit edilmesi halinde, tutanak tarihini,
- Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde, sözkonusu yazıların Kuruma intikal tarihini,
- Mahkeme ilamı ile karar verilmesi halinde, mahkemenin kesinleşmiş karar tarihini, izleyen ay başından

itibaren **bir yıl süreyle** sözkonusu indirimden yararlanılamayacaktır.

- 5510 sayılı Kanununun “İşveren, işveren vekili, geçici iş ilişkisi kurulan işveren ve alt işveren” başlıklı 12 nci maddesinin 6 ncı paragrafında, “Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde, iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran üçüncü kişiye alt işveren denir. Sigortalılar, üçüncü bir kişinin aracılığı ile işe girmiş ve bunlarla sözleşme yapmış olsalar dahi, asıl işveren, bu Kanunun işverene yüklediği yükümlülüklerden dolayı alt işveren ile birlikte sorumludur.” hükmü yer almaktadır.

Kanunun bu hükmüne istinaden, alt işverenlerin (aracıların) Kuruma olan borçlarından, alt işveren ile birlikte, asıl işveren de sorumlu tutulmaktadır. Dolayısıyla, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmının Hazinece karşılanabilmesi için her bir işyeri bazında muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerektiğinden, asıl işverenin sözkonusu indirimden yararlanmak amacıyla aylık prim ve hizmet belgesini 5510 sayılı Kanun türünü seçerek Kuruma gönderebilmesi için, gerek kendisinden gerekse kendisinden iş alan alt işverenlerden kaynaklanan muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Buna karşın, alt işverenler, yalnızca kendi çalıştırmış oldukları sigortalılara ilişkin borçlardan sorumlu tutulabileceğinden, asıl işverenin veya diğer bir alt işverenin Kuruma muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmasına rağmen, kendi alt işverenliğinden kaynaklanan muaccel borçlarının bulunmaması halinde sözkonusu indirimden yararlanabilecektir.

- 5510 sayılı Kanun uyarınca yapılan kontrol ve denetimler sonucunda;
- Alt işverenin çalıştırdığı sigortalıları Kuruma bildirmedeğinin tespit edilmesi halinde, hem kayıt dışı sigortalı çalıştıran alt işveren hem de asıl işveren,
 - Asıl işverenin çalıştırdığı sigortalıları Kuruma bildirilmediğinin tespit edilmesi halinde ise, yalnızca asıl işveren,
- 5510 sayılı Kanununun 81.ammesinde belirtilen desteklerden **bir yıl süreyle** yararlanamayacaktır.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

KAPSAM YMM LTD.ŞTİ.